

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

Наукова бібліотека РДГУ

*Серія «Електронна бібліотека»
«Класики педагогіки»*

Життя віддане дітям

Януш Корчак

(1878–1942)

Бібліографічний покажчик

Рівне – 2018

УДК 016:37
Ж 74

Життя віддане дітям (Януш Корчак (1878–1942)) : бібліогр. покажч. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад. : С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук, Н. М. Гуменюк. – Рівне : РДГУ, 2018. – 31 с. – (Серія «Електронна бібліотека» – «Класики педагогіки»).

Відповідальний за випуск: **С. Н. Грипич** – доцент,
директор наукової бібліотеки РДГУ.

Укладачі: **С. Н. Грипич** – доцент,
директор наукової бібліотеки РДГУ;

Л. В. Ковальчук – зав. інформаційно-
бібліографічним відділом
наукової бібліотеки РДГУ;

Н. М. Гуменюк – провідний редактор
наукової бібліотеки РДГУ.

Бібліографічний покажчик вміщує описи документальних джерел із фондів наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету, що представлені на віртуальній виставці «**Життя віддане дітям**» (**Януш Корчак (1878–1942)**) (<http://library.rshu.edu.ua/index.php/virtualni-vystavki/959-yanush-korchak>).

Рекомендовано до друку методичною радою наукової бібліотеки РДГУ.
(Протокол № 6 від 24.06.2018 р.)

© Наукова бібліотека РДГУ, 2018 р.
м. Рівне, вул. Пластова, 31
www.rshu.edu.ua/library
library.rshu@gmail.com

Передмова

**«Щоб змінити світ, потрібно
змінити виховання»**

Януш Корчак

Януш Корчак (1878–1942) – один із найбільших інтелектуальних та моральних авторитетів ХХ століття, ім'я якого стало символом висоти духу, мудрості, справді героїчної любові до дітей. Його вважають одним із засновників руху по захисту прав дитини та предтечею сучасної педагогіки, людиною, що вплинула на світогляд багатьох поколінь. Януш Корчак, людина із безмежно великим серцем, усе життя присвятив вихованню дітей. Він відмовився рятувати своє життя і загинув у концтаборі, увійшовши у газову камеру разом зі своїми вихованцями.

Народився Януш Корчак 22 липня 1878 року у Варшаві, в сім'ї відомого адвоката Гольдшміта. Батьки назвали свого сина Генріком. Та через двадцять років, надсилаючи на конкурс газети «Кур'єр Варшавський» свою першу п'єсу, юний Генрік Гольдшміт надумав узяти собі літературний псевдонім – Януш Корчак, за ім'ям героя однієї з книг польського прозаїка Ю. Крашевського. Відтоді під ім'ям Януша Корчака виходять у світ казки, повісті й педагогічні праці, а самовіддане життя для дітей і героїчна смерть прославили його в усьому світі.

Син заможних батьків, Януш Корчак, дуже рано зіткнувся з горем і труднощами. Коли хлопчикові минуло одинадцять років, помер його батько. Сім'я швидко зубожіла, довелося відмовитись від багатой квартири, від прислуги й переселитися у бідний район Варшави. Ще школярем він став опікуном матері й сестри, однак успішно закінчив школу і вступив до медичного інституту. Гроші на навчання заробляв репетиторством.

Закінчивши 1903 року медичний інститут, Януш Корчак працював лікарем-педіатром. З бідних пацієнтів Корчак грошей не брав, навіть сам купував їм ліки. Становище знедолених дітей хвилювало його особливо. Саме про безпритульних дітей розповів він у своїй першій повісті «Діти вулиці».

Діяльність вихователя Януш Корчак почав з роботи в бібліотеці Благодійного товариства. У 1907 і 1908 рр. працював у літніх дитячих колоніях, де основним контингентом були сироти й діти з бідних єврейських родин. Саме тоді Корчак визначив свою головну професію і місію – вихователь і педагог. Корчаку дуже боліло, що в світі є бідні й багаті, і 1912 року він зрештою відкрив притулок для дітей-сиріт – «Будинок сиріт», який проіснував аж до окупації Варшави гітлерівцями.

Однак, коли почалася Перша світова війна, лікаря Корчака мобілізували на фронт ординатором польового госпіталю. Чотири роки Корчак поневірявся дорогами війни. Навесні 1917 р., у часи воєнного лихоліття, Януш Корчак приїхав на Україну, зокрема до Києва, де, крім діяльності військового лікаря, він опікувався створенням і відкриттям сирітського притулку для польських та українських дітей.

Януш Корчак пробув у Києві майже рік. Мешкав у підвальній кімнатці на вулиці Інститутській. Саме тут він написав свою найзнаменитішу педагогічну книжку «Як любити дітей». Це своєрідний підручник для батьків, у якому Корчак пояснював, як належить виховувати дітей.

А у Варшаві на Януша Корчака чекав «Будинок сиріт», на горищі якого містилася його скромна кімнатка. Там він мешкав протягом двадцяти п'яти років. У «Будинку сиріт» були свої

закони, тут навіть існував дитячий парламент. Був у притулку і дитячий суд, який мав захищати тихих і добросовісних дітей – щоб їх не ображали сильніші, і працюючих – щоб їм не заважали ледарі. Товариський суд у дев'яти випадках з десяти виправдовував винних: зрозуміти й пробачити – такий був його лейтмотив. Розповідали, що найсуворіший вирок суду – це посидіти кілька хвилин на шафі.

Януш Корчак вигадував для своїх вихованців «дорослі» справи. Так, наприклад, він створив першу в світі дитячу газету «Малий огляд». У газети була справжня редакція з друкарськими машинками й десятком телефонів. Кореспондентами були діти з притулку, які бігали Варшавою, збираючи новини. Старші, хто вже писав грамотно, отримували гонорари, адже газету продавали, і в неї було чимало передплатників. Молодших теж не ображали. Ті невеликі зарплати, які нараховували юним журналістам, клали до спільного гаманця, а потім на них гуртом ходили в кіно. Читачам подобалося, як по-дитячому просто газета пропонувала подивитися на дорослі проблеми.

Досвід своєї практичної роботи з дітьми Януш Корчак описував і аналізував у книгах. Найвідоміші з них – «Право дитини на повагу» (1929), «Жартівлива педагогіка» (1939), «Банкрутство маленького Джека» (1924), «Коли я знову стану маленьким» (1925) та інші. Особливе місце серед книжок Януша Корчака посідає диалогія «Король Мацюсь Перший» та «Мацюсь на безлюдному острові» (1923). Цей шедевр приніс Корчаківі світову славу і зайняв достойне місце серед найкращих філософських казок світу. Під псевдонімом «Старий Доктор» Корчак виступав з виховними бесідами на радіо.

У Європі назривала Друга світова війна. У сусідній з Польщею Німеччині до влади прийшли нацисти, які поділили людство на кілька сортів і намагалися переконати: одні мають керувати світом, другі на них мають працювати, а третіх треба взагалі знищити. Німецькі нацисти вважали, що найкращими правителями можуть бути лише вони.

Починаючи з 1938 року, німецькі солдати одну за одною захоплювали сусідні країни. Коли Гітлер увірвався до Польщі й окупував Варшаву, Януш Корчак залишився зі своїми вихованцями у «Будинку сиріт». Усім євреям звеліли пошити пов'язки з шестикутними зірками Давида, а згодом переселили їх у гетто – огорожений триметровим цегляним парканом район міста. Виходити з нього заборонялося.

1940 року німці заарештували Януша Корчака, який принципово не носив «міченої» пов'язки, але його викупили колишні вихованці. У всесвітньо відомого письменника була можливість виїхати з Польщі, але Януш Корчак знову повернувся у «Будинок сиріт», який на той час уже переселили на територію варшавського гетто.

6 серпня 1942 р. за наказом гітлерівців вихованці Корчака сиротинця вирушили у табори смерті. Корчак ішов попереду, тримаючи за руки хлопчика й дівчинку, а над дитячим строем розвивався зелений прапор Мацюся. Так вони й прийшли на Умшлагплац. Тут на них чекав поїзд, що мав вивезти їх у фашистський табір знищення – Треблінку. 8 серпня 1942 року Януш Корчак разом з дітьми увійшов до газової камери концтабору. На місці смерті Корчака в Треблінці стоїть великий камінь. На ньому короткий напис: «Януш Корчак і діти».

Літературна і науково-педагогічна спадщина Януша Корчака – вагомий внесок у світову культуру. Весь творчий доробок Корчака, зібраний і виданий до сьогодні, складає близько восьми томів літературних творів та науково-педагогічних праць.

Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету пропонує користувачам бібліографічний покажчик **«Життя віддане дітям» (Януш Корчак (1878-1942))** (серії «Електронна бібліотека» – «Класики педагогіки»).

Покажчик містить інформацію про видання, що знаходяться у фондах наукової бібліотеки РДГУ, серед яких праці Я. Корчака, література про його життя, діяльність, педагогічну спадщину.

Покажчик містить наступні розділи:

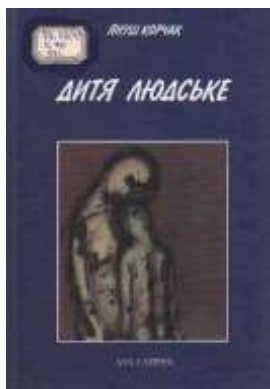
- Праці видатного польського педагога Я. Корчака;
- Януш Корчак та його педагогічна система;
- Проблеми виховання дитини у педагогічній спадщині Я. Корчака;
- Життєвий шлях та педагогічна діяльність Януша Корчака;
- Інтернет-посилання.

Для зручного й ефективного користування виданням створено покажчик авторів праць.

Бібліографічний покажчик рекомендовано науковим працівникам, викладачам, студентам, усім, хто цікавиться життям та творчістю видатного польського педагога Я. Корчака.

Література, яка відображена в бібліографічному покажчику, експонується одночасно з віртуальною виставкою на веб-сайті наукової бібліотеки РДГУ – <http://library.rshu.edu.ua/index.php/virtualni-vystavki /959-yanush-korchak>.

Праці видатного польського педагога Я. Корчака

**1. Корчак Я. Дитя людське :
вибрані твори / Я. Корчак. – Київ : Дух і
літера, 2007. – 530 с.**

«Дитя людське» – вибрані твори видатного польського письменника, лікаря і педагога Януша Корчака (1878–1942), які публікуються українською мовою. З різних за жанрами текстів (трактати, драми, щоденники тощо), зібраних під назвою, наданою укладачем, унаочнюється корчакова філософія дитиноцентризму, розроблена у жорсткому двадцятому сторіччі. Життя і творчість Януша Корчака – неперевершені скарби світового гуманізму.

2. Корчак Я. Избранные педагогические произведения / Я. Корчак. – М. : Педагогика, 1979. – 474 с.

Лікар за освітою, педагог за покликанням, поет і романтик в ставленні до світу дітей і дорослих, Януш Корчак залишив нам багатющу спадщину ідей гуманістичної педагогіки. Створена ним система виховання, заснована на самовідданій любові до дітей та поваги їх людської гідності, широко використовується в багатьох країнах світу. Ознайомитися з теоретичними основами цієї системи і

досвідом її практичного застосування допоможе читачеві пропонована книга вибраних творів видатного педагога і гуманіста.

3. Корчак Я. Избранные педагогические произведения / Я. Корчак. – М. : Просвещение, 1966. – 469 с.

У книзі надруковані найвидатніші педагогічні праці Януша Корчака – відомого польського педагога, талановитого письменника, лікаря, людини великої мужності, принциповості та чесності. Він дуже любив дітей і присвятив їм все своє життя. У педагогічній спадщині Януша Корчака центральне місце займає твір «Як любити дітей», що складається з чотирьох частин: «Дитина в сім'ї», «Інтернат», «Літні колонії» і «Будинок Сиріт», а також твори «Про шкільну газету», «Право дітей на повагу», «Правила життя. Педагогіка для дітей і для дорослих», «Жартівлива педагогіка. Бесіди старого доктора по радіо». Надрукована також частина останнього твору Януша Корчака – його щоденник, написаний в 1942 році та опублікований вже після загибелі автора в фашистському таборі смерті.

4. Корчак Я. Педагогическое наследие / Я. Корчак ; сост. К. П. Чулкова. – М. : Педагогіка, 1991. – 272 с.

До книги видатного польського письменника Януша Корчака ввійшли найвідоміші твори про виховання дітей : «Як любити дитину», «Право дитини на повагу», «Правила життя» та ін., а також опубліковані матеріали, які містять основні положення його новаторської педагогіки, що отримали назву «педагогіка серця».

5. Корчак Я. Избранное / Я. Корчак. – Киев : Рад. шк., 1983. – 528 с.

У книзі представлено художню спадщину польського письменника Януша Корчака : повісті-казки «Король Матіуш Перший» і «Король Матіуш на безлюдному острові», повість «Коли я знову стану маленьким», цикл ліричних нарисів «Літо в Міхалувке», повість «Слава», педагогічні бесіди «Правила життя» і «Щоденник». У своїх творах Януш Корчак викриває фальш і несправедливість, що оточують дитину в суспільстві. Він повертає дорослих читачів у світ дитинства, вчить їх розуміти дітей, бачити в дитині людину з багатим внутрішнім світом, любити і поважати її.

6. Корчак Я. Педагогічна публіцистика // Історія зарубіжної педагогіки. Хрестоматія / Є. І. Коваленко, Н. І. Белкіна. – Київ : Центр навч. літер., 2007. – С. 613–621.

До хрестоматії ввійшли окремі твори або уривки з них видатних педагогів зарубіжжя. Окремий розділ присвячено педагогічній спадщині Януша Корчака. У ньому вміщено статті, які друкувались в різних журналах (медичні, педагогічні та ін.) і висвітлювали проблеми розвитку дитини, здоров'я, виховання, роль дитини у сім'ї та в суспільстві.

7. Корчак Я. Як любити дітей / Я. Корчак. – Київ : Знання України, 1992. – 32 с.

Книга «Як любити дітей» педагога і гуманіста Януша Корчака – справжня енциклопедія виховання людини, від народження до становлення особистості. Текст книги пронизаний безцінними думками, яскравими метафорами і чіткими рекомендаціями. Протягом багатьох десятиліть ця книга служить надихаючим орієнтиром для мільйонів батьків.

8. Корчак Я. Із книги «Дитя салону» / Я. Корчак // Кур'єр Кривбасу. – 2016. – № 1-2-3 (314-315-316). – С. 143–162.

Повість «Дитя салону» містить розділи «Пудель», «Гадання», «Про граматику». У ній зображено життя різних суспільних верств міста, спрямування їх характерів. Письменник не лише критикує сучасне йому суспільство, а й розвінчує поняття відносних цінностей, намагається розкрити перед читачем незмінну вартість життя, закликає в цій книзі до пошуку справжніх життєвих ідеалів.

9. Корчак Я. Мацюсеві пригоди : повість-казка / Я. Корчак. – Київ : Веселка, 1978. – 331 с.

Повість Януша Корчака «Мацюсеві пригоди» – один з кращих творів польської літератури для дітей, виховує в читачів почуття дружби, ненависті до воєн. Повість-казка про те, як малий Мацюсь став королем та які незвичайні та дивовижні пригоди його чекали під час його королювання.

**10. Корчак Я. У дитячому таборі :
повість / Я. Корчак. – Львів, 1961. – 142 с.**

До кращих літературних творів видатного письменника Януша Корчака належить повість «У дитячому таборі», видана у 1911 році. Повість написана цікаво, з глибоким знанням дитячої душі та з великим прагненням зробити головних героїв щасливими та радісними.

Януш Корчак та його педагогічна система

11. Валеева Р. Педагогическое кредо Януша Корчака / Р. Валеева // Народное образование. – 2003. – № 9. – С. 184–196 ; № 10. – С. 205–214.

У статті висвітлено педагогічну систему педагога Януша Корчака, що формувалася на основі творчого аналізу власного практичного досвіду. Свою педагогічну систему він створював на основі логічного поєднання принципів спостереження та аналізу особистісної дитячої поведінки. Обґрунтовано основні принципи виховної системи, які не втратили актуальності й сьогодні.

12. Денисюк С. Януш Корчак і українська педагогіка / С. Денисюк // Шлях освіти. – 2001. – № 1. – С. 44–48.

У статті висвітлюється педагогічна система Януша Корчака з проблем рівноправності дітей та дорослих, права дитини, навчання та виховання дітей. Проведено порівняльний аналіз педагогічної системи польського педагога Януша Корчака і українських педагогів В. Сухомлинського та А. Макаренка.

13. Забута Т. В. Гуманістичні засади педагогічної концепції Януша Корчака / Т. В. Забута // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та вузі : зб. наук. пр. – Рівне : Ліста, 2001. – С. 160–163.

У статті розглянуто педагогічну концепцію польського педагога, лікаря і письменника Януша Корчака. В педагогічній концепції обґрунтовані та розкриті погляди і переконання щодо відношення людини до соціальної дійсності, суті процесу виховання, типології дітей, концепції школи, підготовки вихователів, розвитку самовиховної активності дітей та ін.

14. Забута Т. В. Мотивація трудової діяльності дітей в теорії розвитку колективу Януша Корчака / Т. В. Забута // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та вузі : зб. наук. пр. – Рівне : Волин. обереги, 2002. – Вип. 3, ч. 2. – С. 168–170.

У статті розглядаються питання мотивації трудової діяльності як важливого фактора організаційного розвитку колективу в педагогічній системі Януша Корчака. Звернуто увагу на цілі та ціннісні орієнтири трудової діяльності, формування відкритих комунікацій.

15. Забута Т. Основні елементи педагогічної системи Януша Корчака / Т. Забута // Педагогіка миру в навчально-виховному процесі школи і вузу : зб. наук. пр. – Рівне, 1995. – С. 41–42.

У статті розглянуто педагогічну систему відомого педагога-гуманіста Януша Корчака, яка включає в себе широке коло проблем, що не втратили актуальності й сьогодні. Це питання виховання дітей в сім'ї та школі, соціальне значення праці дитини, самоврядування в дитячому колективі, проблеми саморегуляції поведінки.

16. Сисоєва С. О. Нариси з історії розвитку педагогічної думки : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / С. О. Сисоєва, І. В. Соколова. – Київ : ЦУЛ, 2003. – 308 с.

У навчальному посібнику розглянуто культурно-історичні та національні витоки розвитку педагогічної думки. Окремий розділ даного посібника присвячений видатному польському педагогу Янушу Корчаку, його літературній та науково-педагогічній спадщині. Висвітлено основні складові педагогічної системи педагога, як фактори формування особистості, педагогічна майстерність вихователя, взаємодія педагогів і вихованців, виховання дітей у сім'ї.

Проблеми виховання дитини у педагогічній спадщині Я. Корчака

17. Антологія педагогічної думки. Януш Корчак (1878–1942) // Початкова освіта. – 2007. – № 8. – С. 1–16. – (Вкладка).

Публікація вміщує матеріали з листів Януша Корчака та його творів «Як любити дитину», «Коли я знову стану маленьким», «Сенат шаленців», «Мойсей», «Щоденник», подано рекомендації та поради щодо виховання дітей, виявлення і розвиток талантів та їх становлення у суспільстві.

18. Забута Т. В. Дитяче самоврядування в педагогічній теорії та практиці: ретроспективний огляд / Т. В. Забута // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. пр.: наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2008. – Вип. 40. – С. 140–147.

У статті досліджується виховна система Януша Корчака, аналізується його педагогічна концепція. Визначено фактори формування та періоди становлення його виховної системи. Узагальнено та охарактеризовано педагогічний досвід Я. Корчака в становленні та розвитку системи дитячого самоврядування. Визначено структуру, зміст, етапи розвитку системи дитячого

самоврядування, її соціально-формуєчий гуманістичний характер. Визначено рівні та функції педагогічного керівництва Я. Корчака розвитком дитячого самоврядування.

19. Забута Т. В. Педагогічна творчість Януша Корчака / Т. В. Забута, М. Н. Ямницький ; Міжнар. пед. акад. Рівнен. екон.-гуманіт. ін-т. – Рівне, 1997. – 200 с.

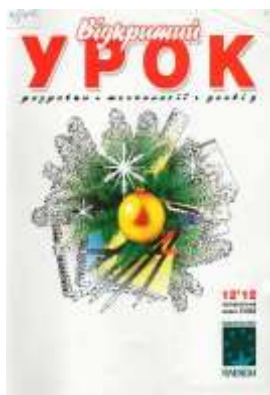
Досліджується творча спадщина Януша Корчака, видатного вихователя, лікаря та письменника. Узагальнюється його педагогічна концепція, глибоко досліджуються основні складові елементи унікальної виховної системи.

20. Крутій К. Л. Дорослі, ставтеся до дитинства з пошаною (до 100-річчя педагогічної діяльності та 70-річчя від дня трагічної смерті в нацистському концтаборі «Треблінка» Януша Корчака) / К. Л. Крутій // Дошкільна освіта. – 2012. – № 2. – С. 4–10.

У статті розглянуто постать Януша Корчака як педагога-гуманіста, висвітлюються педагогічні ідеї в основі яких він бачив пошук прихованих зв'язків між вихованням дітей і майбутнім, між дитинством та зрілим віком.

21. Куприянов Б. Гуманизация воспитания как утопия. Социально-педагогическая антиутопия Януша Корчака / Б. Куприянов // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2012. – № 12. – С. 8–11.

Автор статті висвітлює теоретичні основи та педагогічні умови реалізації гуманістичного виховання в педагогічній практиці польського педагога Януша Корчака.

22. Любарова В. Хто цей чоловік? – Педагог. Людина. (Януш Корчак) / В. Любарова // Дошкільне виховання. – 2010. – № 10. – С. 5–6.

У статті висвітлено педагогічні ідеї польського педагога-гуманіста Януша Корчака, який зробив значний внесок у розвиток педагогічної думки. Використані його записи із щоденника, щодо системи виховання дітей.

23. Проскура О. Життя, віддане дітям: Януш Корчак. Педагогічна спадщина: погляд сьогодні / О. Проскура // Дошкільне виховання. – 2015. – № 10. – С. 5–9.

Стаття висвітлює педагогічні погляди Януша Корчака, в яких розглядаються вікові нормативи розвитку дитини й умови, що найкраще сприяють цьому розвитку та є актуальними й сьогодні.

24. Ханенко В. Характерні особливості педагогічного доробку Януша Корчака / В. Ханенко // Слово молодим дослідникам : зб. наук. пр. – Рівне : Волин. обереги, 1998. – С. 84–91.

У статті аналізується внесок Януша Корчака в розробку проблем виховання дітей. Розкрито основні виховні положення та принципи, що були розроблені та використані у практиці видатним педагогом.

25. Цибулько Л. Г. Організація виховної роботи з безпритульними дітьми та дітьми-сиротами в історії й теорії педагогіки / Л. Г. Цибулько // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2011. – № 3. – С. 107–110.

У статті висвітлено досвід практичної роботи видатних вітчизняних і зарубіжних педагогів у контексті організації виховного процесу з дітьми-сиротами. Автор висвітлив педагогічні погляди на виховання дітей польського педагога Януша Корчака та розкрив форми й методи, які він використовував у роботі з безпритульними вихованцями.

26. Цибулько Л. Г. Організація соціально-педагогічної роботи з вихованцями-сиротами в педагогічній спадщині Я. Корчака / Л. Г. Цибулько // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2012. – № 1. – С. 108–112.

У статті висвітлено основні форми, методи і прийоми, які використовував Януш Корчак у практичній соціально-педагогічній діяльності з вихованцями-сиротами.

27. Шимановський М.
«Реформувати світ – означає реформувати виховання» / М. Шимановський // Шкільний світ. – 2008. – № 36. – С. 12–14.

Розглянуто основні проблеми учнівського самоврядування у педагогічній спадщині видатного польського педагога Януша Корчака. Стаття містить матеріали для педагогічних експериментів із самоврядування, що здійснювалися в умовах замкнутого соціального та педагогічного простору.

28. Щербань П. М. Пам'ятай ім'я своє: заповіді сімейної педагогіки : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл., в яких здійснюється підготовка пед. працівників / П. М. Щербань. – Київ : Вища шк., 2006. – 191 с.

У посібнику розкривається сутність та заповіді традиційної сімейної педагогіки, висвітлюються проблеми сучасного українського виховання й формування національної самосвідомості у сім'ї. Окремий розділ даного посібника присвячений видатному польському педагогу, письменнику, лікарю, вченому, громадському діячу Янушу Корчаку. Особливу увагу приділено правилам виховання дітей та молоді.

29. Ярославцева Л. Повернутися обличчям до дитини / Л. Ярославцева // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2014. – № 1. – С. 4–9.

У статті проаналізовано педагогічну спадщину Януша Корчака та розкрито основні гуманістичні ідеї педагога, які можуть стати законами в побудові гуманістичних відносин з дітьми.

Життєвий шлях та педагогічна діяльність Януша Корчака

30. Качак Т. Б. Зарубіжна література для дітей : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / Т. Б. Качак, Л. М. Круль. – Київ : Академвидав, 2014. – С. 339–342.

У навчальному підручнику в окремому розділі висвітлюється життєвий та педагогічний шлях польського педагога-новатора Януша Корчака, автора праць із теорії й практики виховання, зачинателя діяльності на захист прав дитини і повної рівноправності дітей.

31. Коваленко О. Король Матіуш у газовій камері / О. Коваленко // Освіта України. – 2012. – 16 лип. № 29. – С. 15.

У статті висвітлюється життєвий та творчий шлях Януша Корчака, який свідомо обрав стиль життя одинака, відмовився від сімейного щастя заради того, щоб повністю присвятити своє життя дітям-сиротам.

32. Кочнов В. Ф. Януш Корчак : книга для учителя / В. Ф. Кочнов. – М. : Просвещение, 1991. – 190 с.

У книзі висвітлено життєвий шлях та педагогічну діяльність видатного польського письменника та педагога Януша Корчака, який загинув разом зі своїми вихованцями в газовій камері фашистського концтабору. Януш Корчак мало залишив про себе відомостей. Книга містить численні листи і спогади його сучасників, в першу чергу письменника Ігоря Неверлі, який працював особистим секретарем Януша Корчака і докладно розповів про взаємини дітей і вихователів у «Будинку сиріт». На тлі драматичних подій ХХ століття повість розкриває особистість гуманіста – автора відомих книг про дітей «Король Матиуш Перший», «Кайт-чарівник», «Банкрутство Малого Джека», що відображають надії та розчарування самого Януша Корчака в здійсненні соціальної справедливості.

33. Мещерякова Н. К. Зарубежная литература для детей и юношества : учеб. для ин-тов культуры / под ред. Н. К. Мещеряковой, И. С. Черняковской. – М. : Просвещение, 1989. – Ч. 2. – С. 230–233.

Підручник висвітлює історію розвитку дитячої та юнацької літератури ХІХ – ХХ століття. На сторінках даного підручника акцентовано увагу на творчій спадщині польського

педагога та письменника Януша Корчака, а також його працях, що відображають досвід застосування педагогічних ідей в практиці виховання дітей.

34. Проскура О. Особа, що допомагає людству: 75 років, як страчено Януша Корчака / О. Проскура // Освіта. – 2017. – 9-16 серп. (№ 32-33). – С. 6–7.

У статті відтворено найбільш ймовірні біографічні відомості про родину Гольдшміт, про Януша Корчака та його дитинство. Розглянуто творчий доробок Януша Корчака - це питання дитинства, дитини і родини, дитинства у суспільстві.

35. Терновский А. В. Детская литература : учеб. пособ. для школьников отд. пед. уч-щ / под ред. А. В. Терновского. – М. : Просвещение, 1977. – С. 381–382.

Навчальний посібник містить теоретичний та історико-літературний матеріал, що розкриває розвиток дитячої літератури. У посібнику в окремому розділі висвітлюється життєвий та творчий шлях польського педагога, письменника Януша Корчака, який займає особливе місце в дитячій літературі.

36. Фоміна С. Януш Корчак : педагог, письменник, лікар / С. Фоміна, Н. Біневська, О. Скуміна // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2014. – № 9. – С. 2–12.

Стаття висвітлює життя і діяльність Януша Корчака та головні ідеї педагогічної системи щодо виховання дітей. У статті використані цитати із найкращих творів для дітей видатного педагога.

37. Чернявская И. С. Зарубежная детская литература : учеб. пособ. для биб. фак. ин-тов культуры / под ред. И. С. Чернявской. – М. : Просвещение, 1982. – С. 374–376.

У навчальному посібнику розглянуто основні етапи розвитку дитячої літератури. Представлено біографію видатних письменників-класиків, в тому числі окремий розділ присвячений творчій діяльності Януша Корчака, видатного польського письменника, який присвятив своє життя дітям.

Интернет–посилання

38. Сердце отданное детям. Януш Корчак [Электронный ресурс]. – 2016. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=EjiNnwb9VoA>.

39. Корчак / Korczak (1990 г.) [Электронный ресурс]. – 2015. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=BdEF0l-0ckk>.

40. Януш Корчак: «... Я никому не желаю зла. Не умею. Не знаю, как это делается...» [Электронный ресурс]. – 2018. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=01-BTs0sMSA>.

41. Януш Корчак «10 заповедей для родителей» [Электронный ресурс]. – 2017. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=HEKZ1CMK774>.

Показчик авторів

Белкіна Н. І.	6	Ямницький М. Н.	19
Біневська Н.	36	Ярославцева Л.	29
Валеева Р.	11		
Денисюк С.	12		
Забута Т. В.	13-15, 18, 19		
Качак Т. Б.	30		
Коваленко Є. І.	6		
Коваленко О.	31		
Корчак Я.	1-10		
Кочнов В. Ф.	32		
Круль Л. М.	30		
Крутій К. Л.	20		
Куприянов Б.	21		
Любарова В.	22		
Мещерякова Н. К.	33		
Проскура О.	23,34		
Сисоева С. О.	16		
Скуміна О.	36		
Соколова І. В.	16		
Терновский А. В.	35		
Фоміна С.	36		
Ханенко В.	24		
Цибулько Л. Г.	25, 26		
Чернявская И. С.	33, 37		
Чулкова К. П.	4		
Шимановський М.	27		
Щербань П. М.	28		

Зміст

Передмова	3
1. Праці видатного польського педагога Я. Корчака	8
2. Януш Корчак та його педагогічна система	14
3. Проблеми виховання дитини у педагогічній спадщині Я. Корчака	17
4. Життєвий шлях та педагогічна діяльність Януша Корчака	24
5. Інтернет-посилання	28
Показчик авторів	29

Бібліографічний покажчик

Життя віддане дітям

Януш Корчак (1878–1942)

*Серія «Електронна бібліотека»
«Класики педагогіки»*

Відповідальний за випуск:

С. Н. Грипич – доцент,
директор наукової бібліотеки РДГУ.

Укладачі:

С. Н. Грипич – доцент,
директор наукової бібліотеки РДГУ;

Л. В. Ковальчук – зав. інформаційно-
бібліографічним відділом
наукової бібліотеки РДГУ;

Н. М. Гуменюк – провідний редактор
наукової бібліотеки РДГУ.

Комп'ютерний набір:

Ю. М. Оліферчук – провідний бібліотекар
наукової бібліотеки РДГУ.

Формат 60*84 1/16
Папір офсетний. Гарнітура Times.
Наукова бібліотека РДГУ